

CUPRINS

ACRONIME	9
CUVÂNT-ÎNAINTE	13
INTRODUCERE	15

PARTEA I. MANAGEMENTUL ECOLOGIC ÎN TRANZIȚIA ECONOMICĂ

CAPITOLUL 1. Tranziția economică și particularitățile ei	18
1.1. Noțiunea de tranziție economică și aspectele ei de bază	18
1.2. Tranziția economică sau tranziția spre dezvoltarea durabilă?	22
1.3. Efectele principale ale tranziției economice	23

CAPITOLUL 2. Managementul ecologic în condițiile economiei centralizate.

2.1. Factorii managementului ecologic	30
2.2. Particularitățile principale ale managementului ecologic până la tranziția economică	33
2.2.1. Caracteristica generală	33
2.2.2. Cadrul instituțional	35
2.2.3. Politica ecologică	37
2.2.4. Instrumentele PE	40
2.3. „Perestroika” și începutul reformării managementului ecologic în URSS	46

CAPITOLUL 3. Literatura cu privire la managementul ecologic în tranziția economică

3.1. Caracteristica generală	52
3.2. Condițiile și factorii principali ai dezvoltării managementului ecologic în tranziția economică	57
3.3. Reformele macroeconomice și impacturile lor ecologice	60
3.4. Direcțiile principale ale reformării managementului ecologic în tranziția economică	63
3.4.1. Întărirea capacităților instituționale în domeniu	63
3.4.2. Politica ecologică și integrarea ei în reformele socioeconomice	64
3.4.3. Instrumentele PE	70
3.4.4. Selectarea instrumentelor PE	74

PARTEA A II-A. TRANZIȚIA ECONOMICĂ ȘI MANAGEMENTUL ECOLOGIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA

CAPITOLUL 4. Particularitățile tranziției în Republica Moldova	78
4.1. Considerații generale	78

4.2. Transformările politice și dezintegrarea țării	80
4.3. Reformele structurale și consecvența politicilor tranziției economice	81
4.4. Schimbările macroeconomice	92
4.5. Schimbările economice structurale	94
4.5.1. Privatizarea	94
4.5.2. Schimbările în structura economică	96
4.5.3. Energetica	97
4.5.4. Agricultură	97
4.5.5. Industria	100
4.6. Efectele sociale ale tranziției economice	101
4.6.1. Procesele demografice	101
4.6.2. Șomajul	103
4.6.3. Nivelul de sărăcie	103
4.6.4. Calitatea vieții	104
CAPITOLUL 5. Managementul ecologic până la independență	108
5.1. Evoluția stării ecologice	108
5.2. Caracteristica generală a managementului ecologic	112
5.2.1. Cadrul instituțional	112
5.2.2. Politică ecologică	116
5.2.3. Planificarea protecției mediului și documentele PE	118
5.2.4. Instrumentele administrative ale PE	123
5.2.5. Instrumentele economice și finanțarea protecției mediului	125
5.2.6. Asigurarea informațională a ME	126
5.2.7. Participarea publicului	129
5.2.8. Controlul ecologic de stat	130
 PARTEA A III-A. MANAGEMENTUL ECOLOGIC ÎN TRANZIȚIA REPUBLICII MOLDOVA: EVOLUȚIA, STAREA ACTUALĂ ȘI OPORTUNITĂȚILE PENTRU PERFEȚIONARE	
CAPITOLUL 6. Evoluția stării ecologice de la independență	133
6.1. Calitatea factorilor de mediu	134
6.1.1. Calitatea resurselor funciare	134
6.1.2. Resursele acvatice	135
6.1.3. Resursele forestiere	137
6.1.4. Resursele minerale	140
6.1.5. Calitatea aerului și protecția stratului de ozon	140
6.1.6. Deșeurile solide	141
6.1.7. Diversitatea biologică și ariile naturale protejate	143
6.1.8. Schimbările climatice și hazardurile naturale	145
6.2. Decuplarea creșterii economice de presiunile ecologice	147
6.3. Costurile degradării mediului	150
CAPITOLUL 7. Managementul ecologic și evoluția lui la etapa tranziției economice	155
7.1. Cadrul instituțional	155
7.1.1. Evoluția cadrului instituțional	155
7.1.2. Perspectivele perfecționării cadrului instituțional	160

7.1.3. Reforma administrației publice și perspectivele perfecționării funcționării Ministerului Mediului	163
7.2. Politica ecologică: evoluția și perspectivele dezvoltării	168
7.2.1. Dispoziții generale	168
7.2.2. Documentele politice generale și sectoriale de mediu	169
7.2.3. Evaluarea calității documentelor PE	172
7.2.4. Integrarea PE în politica de dezvoltare și cea sectorială	174
7.2.5. Politicile ecologice ale Guvernelor RM pe parcursul independenței ..	179
7.2.6. Obiectivele PE	185
7.2.7. Prioritățile PE	190
7.2.8. Noi orientări și documente ale PE	193
CAPITOLUL 8. Instrumentele politicii ecologice	204
8.1. Instrumente administrative și de control	204
8.1.1. Legislația ecologică – caracteristica generală, perfecționarea și armonizarea ei	204
8.1.2. Standardele ecologice	224
8.1.3. Sistemul autorizațiilor ecologice	228
8.1.4. Evaluarea de mediu și expertiza ecologică	233
8.1.5. Evaluarea impactului reglementărilor	239
8.2. Instrumentele economice	240
8.2.1. Plata pentru utilizarea resurselor naturale	241
8.2.2. Taxele pentru poluare	242
8.2.3. Plățile pentru despăgubirea daunei cauzate mediului	242
8.2.4. Eficacitatea aplicării instrumentelor economice	243
8.2.5. Stimulente fiscale și reforma în domeniu	248
8.2.6. Subvenționarea și cheltuielile publice	250
8.2.7. Susținerea financiară din partea FEG	253
8.2.8. Participarea la Protocolul de la Kyoto	255
8.2.9. Fondurile ecologice	256
8.3. Instrumente voluntare	264
8.4. Instrumentele de conștientizare și educație. Participarea publicului	268
8.4.1. Responsabilitatea corporativă socială și de mediu și etichetarea ecologică	268
8.4.2. Educația ecologică	269
8.4.3. Participarea publicului și accesul la informație	271
8.4.4. Societatea ecologică civilă și comunitatea ONG-urilor ecologice	274
CAPITOLUL 9. Asigurarea informațională a managementului ecologic	281
9.1. Statistica de mediu	281
9.2. Monitoringul ecologic	284
9.3. Cadastrele resurselor naturale	290
9.4. Registrele de poluanți	291
9.5. Raportarea ecologică	292
CAPITOLUL 10. Controlul și asigurarea conformării ecologice	298
10.1. Organizarea controlului ecologic în republică	298
10.2. Problemele și căile de perfecționare a controlului și asigurării conformării ecologice	300

CAPITOLUL 11. Ierarhia managementului ecologic în Republica Moldova	306
11.1. Armonizarea funcționării managementului ecologic la diferite niveluri . . .	306
11.2. Armonizarea managementului ecologic național cu cel global și regional	311
CAPITOLUL 12. Evaluarea performanțelor managementului ecologic în Republica Moldova	317
12.1. Evaluările performanțelor managementului ecologic în Republica Moldova bazate pe criterii numerice	317
12.1.1. Evaluarea politicii și cadrului instituțional (EPCI)	317
12.1.2. Evaluarea performanței ecologice	318
12.1.3. Evaluarea durabilității dezvoltării țării	321
12.1.4. Evaluarea progresului în reformarea și perfecționarea sistemului managementului ecologic	323
12.2. Evaluarea calitativă a performanțelor ecologice	324
12.2.1. Evaluarea performanțelor de mediu	325
12.2.2. Evaluările Curții de Conturi (CC) a RM.	326
12.2.3. Evaluarea efectuată de GRM și Comisia parlamentară de profil	327
12.2.4. Autoevaluarea națională a eficienței activităților MM	328
ÎNCHEIERE	331
ANEXE	336
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	399
RESUME	402
CONTENTS	403
РЕЗИЮМЕ	407
СОДЕРЖАНИЕ	408